

** (Pályázati eredmény.) A nemzeti színház által vigjátékokra kifizetett 50 arany első pályadíjat „Az égből” című vigjáték nyerte. Szerzője Balázs Sándor. — A 30 aranyból álló második jutalmat a „Jó madár” című darabnak ítélték a pályabírók. Szerzője Szegedi József.

** (Balázs Kálmán zenetársaságának játéka-ról) debreczeni levelezők közlebről említettévé, azt írta, hogy e zenetársulat egyik közlebről táncvizsgálat alkalmával valami sajtószerep zagyva muzsika zenét vegyített a minden ütény nélkül lezajlott csárdásokba, úgy, hogy a közönység ajkain önkénytelenül kibebent e szó: roz volt biz ez! a társulatnak jobb taktust ajánlott. Erre Balázs Kálmán, társulata nevében, a következő sorokat küldte hozzánk válaszul: „A mi a taktust illeti, származtatván a tango szótól, mi is ismerjük és ismertetjük önjajánok a levelezővel; de az ő ütemes taktusát tőle nem tanuljuk el soha. — Nem is akarjuk az ő becsmérlése után zenetársulatunk előadását emelni, de joggal kívánjuk hogy tudósítása igaz legyen, avatlatlan tollal ne fogjon ilyen becsmérléshez; és habár nyert dícsőségünket nem némtíjtel bamba kárográsával, s ha a multkor nem tiszta fülekkel hallgatta előadásunkat, hallgassa meg bármikor, — de jobban, — zenéjéinkat, s értsé meg, hogy mi a muzsikatól magyar zenét nem tanultunk, s hogy a cigány mesze külföldön sem felejté el hazáját a zenéjét oly hamar, mint a mily hamar, a mily könnyen elfelejté itthon az álarcos levelező, hogy egy pár éji zene árával ezeknek, — a B. K.-eknek — adása maradt (?) vagy talán épen ezen levéllel akart kvitólni? — Az egészből csak az a tanúság, hogy még a cigány sem túri a kritikát.

— (Adakozás.) A Vasárnapi Ujság szerkesztőjéhez mult heten beküldetett: Az alföldi szülők közik számára: Pestről dr. Davida 10 ft.

Nemzeti színház.

Péntek, febr. 5. „Első nyilatkozat.” Pályavígjáték 2 felv. Esméjében gondolkodó főre ismerhetni: de párbeszédeinek nehezkesége, tulságos komolysága miatt, mint vigjáték élvezhetetlen. [E darabban a pályavígjátékok előadásá be volt fejezve, s ha a pályázó darabok során végig tekintünk, általában elmondhatjuk, hogy e pályázat kevéssé volt szerencsés, mert igen keveset lendített színiradalmunkon.

Szombat, febr. 6. „Faust.” Opera 5 felv. Zenéjét szerzte Gounod.

Vasárnap, febr. 7. „A király házasságát.” Vigj. 3 felv. Tóth Kálmántól.

Hétfő, febr. 8. „Farsangi iskola.” Vigj. 4 szakaszban; írta Vahot Imre.

Kedd, febr. 9. „Fra-Diavolo” vagy „A teracsinai fogadó.” Opera 3 felv. Szövege Scribe, zenéje Aubertól.

Szerda, febr. 10. Nem volt előadás. Csütörtök, febr. 11. „Az álarcos bál.” Nagy opera 5 felv. Zenéjét szerzte Verdi.

Budai népszínház.

Febr. 5-9. „Az ördög pilulái.” Nagy bohóság 15 képlettel 3 szakaszban.

Febr. 10-ikén a színház zárva volt.

Febr. 11. „Az ördög pilulái.” Ezuttal 57-eszer.

Szerkesztői mondanivaló.

7051. Kun-Szent-Miklós. Z. K. Mielőtt a tárgyhoz lapunk is hozzá szólna, be kell várnunk az illető hatóság és a szakutódok nézetét a mérnöki ter. Most még minden hallgat, de úgy hiszünk, végre még csak rá kerül a sor a komoly tárgyalásra.

7052. Veszített remény. Jó tanács. Meddő küzdés. Hogy a fiatal kísérletek lapunkban napvilágot lássanak, az — „vesztett remény.” Hogy komoly szorgalmas tanulmányozást ajánlunk, az tőlünk — „jó tanács.” Különben az egész iparkodás — „meddő küzdés.”

7053. N-Zerind. Az első gunyvers nagyon tökéletes. A másikat mint historiai curiosumot már csak ide írjuk: „Szentek ezen versék, serkentésekre de nyersék. Szent nem kell ebnek. Engedhetem ezt kegyesebbnek.” Boldog együttség volt az, mikor még tudós professorok is ilyenekben találták kedvüket.

7054. Szentés. S. A. A szentesi vasúti szárnyvonalon érdekeltem irt cikk eléggé figyelemre méltó, de azt tanácsolnok az illetőknek, hogy igényeikkel egyenesen az alföldi vasút központi bizottságához (melynek titkára Szathmári Károly Pesten) forduljanak. Itt legkönnyebben s legbiztosabban érvenyesíthetik öhajásait, sőt ezt elmulasztaniok nem is szabad.

7055. Temesvár. P. F. Lapunk jövő számában bizonyosan. Az ajánlott tárgyakat igen szívesen fogadjuk, de csak később közölhetünk, ha az eddigi repertoiron tulesünk. Azt akarjuk mondani, hogy időköz nem köztött közleményeknél a dolog nem sürgetős.

7056. Visonta. B. Sz. J. Az újabb küldeményt köszönettel vettük, s a jövő hónapban közölhetni reméljük.

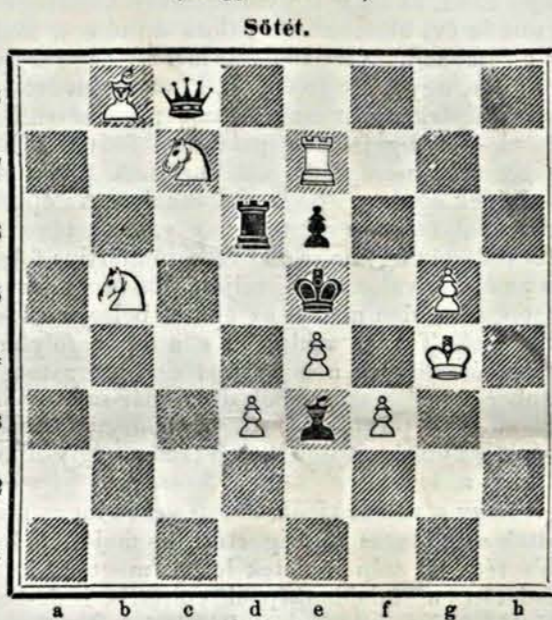
7057. Kint és bent. Játéki kis vers; magán használatra jó, — a közönység nagyon megköszönlendő.

7058. Szekesfehervár. Több magyar ifjak Gondunk lesz rá, hogy a kívánt közlemények a P. U.-ba is rendszeresen beférjenek.

7059. Kapta Janesi stb. A panaszon csak úgy segíthetünk, ha önök a V. U. mellett a P. U.-t is járják. Az elsőnek nincs politikai hírek közlésére engedélye.

SAKKJÁTÉK.

216. sz. f. — Báró Meszéna Istvántól (Nagyváradon).

Világos indul, s 4-ik lépésre matot mond.

A 211-dik számú feladvány megfejtése. (Gold Samutó Kovágó-Örsön.)

Világos. Sötét. Világos. Sötét. 1. Hb6-a4; Ba6-a4; 3. Hf2-d3†† tetsz. szer. 2. Vg8-g2; Kc3-b2; 4. Vg2-b2†mat.

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. — Bucsányban: Tomka Kálmán. — Eperjesen: Roth Kálmán. — Gelsen: Gleizinger Zsigmond. — Debreczenben: Zagyva Imre (az előbbiektől is). — Bajmákon: Weisz Fülöp. — Valkányban: Szilvassy György. — Nagyváradon: Pál Rezső. — Budán: Medgyesi Ödön. — Pesten: Cselkó Gy.

Rövid értesítések. A kik 211. sz. feladványunkat 1) V — h 8 † 2) V — h 2 lépéssel, valódi megfejtéshez hasonló módon iparkodtak megfejteni; úgy látszik, tévesztettek szem elől, hogy a 2-án a matot gátolja. — Miskolcra, P. D. A küldött feladványunkat megfejtését mindaddig nem kapván meg, kénytelenek voltunk 4 lépéses megfejtést találni. A másikat várjuk, s udvozlatainkat küldjük. — Nagyvárad. B. M. I. A küldeményt köszönettel vettük, s használni fogjuk.

Nyilt tér.*

— (Hála-nyilvánítás.) Alulirt több hónapig fájdalmas lábsebekben szenvedvén, gyógyfürdőket és más orvoslásokat használtam, de siker nélkül. Többektől hallam végre, hogy helyben a „Debreczen N.-Váradai Értesítő” kiadója t. Balla Károly ur, a mennyiben ő maga is, sebes lábának folytonos orvosoltatása mellett, 16 évig kénytelenítvén szenvedni, később oly hathatós gyógy-módnak jött birtokába, hogy hat év óta már semmi baja nincs, sőt azóta számtalan szenvedőkön segített. Ennek következtében saját felkérésre, rajtam is próbát tétve, hét heti szorgalmas orvoslása által, különösen pedig a fájdalomak enyhítésére gyengéd bánásmódot, s pontos eljárást és hathatós gyógyírt alkalmazva, napról napra érezhetőbb s láthatóbb javulásnak örvendezve, — fájdalmas lábdagantaim és sebeimtől sikerült megszabadítani. A midőn tehát öntapasztalásom szerint meggyőződve mondatom, hogy jobb kézekre nem adhattam volna magamat, — egyszerű mind szives kötelességemnek ismerem ezért hála-köszönetemet nyilvánítani. Debreczen, febr. hó 4-dik napján 1864. — Nagy József Széchenyi-utca 1766.

*) E rovatban közölt cikkekért csupán a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a szerk.

— (Magyar könyvek leggazdagabb listroma.) Az olvasni szerető közönység tájékozására nézve felette szükséges, hogy könyvkiadóink időszakonként közrebocsássák kiadásaikat jegyzékeit. Külföldön ezereket meg az időként megjelenő könyvüri katalogusok száma, melyeket mohó kíváncsisággal vár az irodalom iránt részvételt bíró közönység, hogy azokból azután izlése, szüksége és szakszerűsége szerint válogathasson. Az újabb időkben, hála az égnek, a magyar irodalom körében is gyakrabban találkozunk ily jelenségekkel. — Az olvasó-közönységnek véltünk szolgálatot tenni, midőn a Vas. Ujság mai számával a magyar irodalom egyik legdusabb tárházának tartalomdus jegyzékét küldjük szét olvasóinknak. Mai mellékletünk irodalmunk azon újabb s legújabb termékeinek listromát hozza, melyek Heckenast Gusztáv kiadóhivatalában jelentek meg. Elég legyen a legkülönműbb érdekeltségnek eleget tevő kiadványok hosszu sorára s az ott olvasható legjobb hitelli nevekre egyszerűen felhívni olvasóink figyelmét. Képviseivel fogják ott találni a klasszikus és szépirodalom, a képes diszkiadások, a politika, történelem, törvénykezés, szótárak, ismeretanyag, gyűjtéményes és népkönyvek, gazdasági könyvek, ifjúsági iratok, imakönyvek, olcsó bibliák stb. külön szakait, tudományos és költői művek egész sorait s a szerzők között a magyar irodalom legjobb hangzásu neveit, mint a Kieselbaldy, Kölcsey, Mikos, Bajza, Virág B., Arany, b. Eötvös, b. Jósika, Jókai, Tompa, Czuczor, Berzsenyi, Toldy, Kazinczy Fer. és Gábor, gr. Dessewffy, Szász K., Tóth Kálmán, Vajda, Dalmady, gróf Széchenyi István, Fáy András, Erdélyi János, Garay, Wenzel, Karvasy, Kautz, Tóth Lőrincz és számtalan mások, kiknek műveiből oly tiszteltreméltó szellemi kincstár gyűlt itt össze, mely bármely tudományos és szépművészeti akademiának is becsületére válnék. Kérjük az olvasót, tekintse át e jegyzéket s vessen számot magával: mi és mennyi foglalhatna el azokból méltó helyet az ő magán könyvtárában?

Mai számunkkal küldetik szét a magyar irodalom nevezetesebb újabb és legújabb termékeinek könyvtárlistroma, Heckenast Gusztáv könyvkiadó-hivatalából.

TARTALOM.

Szemere Pál (arckép) ***. — Ejjel a kis szobában. Illus. György. — A hittagadó (olytatás). Jókai Mór. — Hirlapiradalmunk a 19-ik században. Szinyey József. — Mohácsi népviselet (XXXVIII. kép a népeletről). — Schleswig-Holstein elfoglalása (képpel). — Képek az állateletről: A pök (vége). Dr. Sz. — Egyveleg. — Tárház: Egyház és iskola. — Közintézetek, egyletek. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Budai népszínház. — Sakkjáték. — Szerkesztői mondanivaló. — Nyilt tér. — Heti naptár.

Felölös szerkesztő Pákh Albert. (Lök. magyar-utca 1. sz.)

Pest, februárius 21-én 1864.

Előfizetési feltételek 1864-dik évre: Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. Csupan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Csupan Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokk illetoleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyeszer használtott petit sor ára, vagy annak helye, egyezési ígátásnál 10 krba; háromszor- vagy többször ígátásnál csak 7 krba számítatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdetményeket elfogad, Hamburg és Altonában: Haaseenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Mollien és Jaeger könyvkerekeskedés; Bécsben: Oppelik Alajos. — és Pesten: a ker-tész-gazdasági ügynökség is, József-ter, 14. sz. a Bélyeg-díj, külön minden ígátás után 30 ujkr.

Terényi Lajos.

(1825-1863.)

Midőn egy agg élőfa dől ki kertünk sorából, a bánkódás fájó érzetéhez némi vigasztalásul csatlakozik azon tudat, hogy gyönyörét és hasznát mégis élvezhettük, pihentünk árnyában, részesültünk gyümölcs-eiben.

De ha egy sokat ígérő törzset, ifjontá csavar ki földéből a vihar, mielőtt lombjait sátorra terjeszthette volna, melynek védelme alatt nyugodni véltünk, s gyümölcsre csak következtetnünk engedtek azon teljes hajtású virágok, melyek ágait gazdagon ellepék: nehezebben szívveljük a csapást.

Amott a visszaemlékezés szelidíti, itt a megtört remények ket-tőztetik a veszteség fölötti fájdalmat.

Terényi Lajost élete virágában, férfikora legszebb szakában ragadta ki közülünk a halál. Közszóben egy oly kornak, melynek vajmi nagy szüksége lett volna reá, karjaiból azon ragaszkodó szeretetnek, mely mindenfélét ölelve tartá, mint a folyondár a tölgy derekát.

Kedvezőbb körülmények közt rég az országé leendett; — így, csak Békésmegyéé volt; de abban oly helyet foglalt el, melyet utána nem fog betölteni az egykorúakból senki.

Bizonyosan nem egy olvasója lesz e lapoknak, ki csodálkozva fogja hallani, ha mondjuk, hogy Terényi Lajos, édes testvére volt az archaeologia terén már is anynyi érdemeket szerzett ismert tudós Ipolyi Arnoldnak.

A talány kulcsa ez. A Stummer magyar nemes család ősi fészke Hontvármegye volt. Gyarapodván a nemzetség, a mult század elején két ágra szakadt, melynek egyike, birtokai főhelyétől Ipolyinak, másika ugyanez okból Terényi-nek nevezetett. A Terényi Stummer ágól származott le Békésmegyébe a mult században János, — ki egy időben itt alispáni hivatalt viselt, — fiával Imrével, ki a megyének egy darabig főügyésze, majd főbírája volt. János halála után Imre egyedül, és főörökösök

TERÉNYI LAJOS.

esetleg, nagyanyjánál (ki született Disznói Horváthy leány volt) időzött. Az atyai háznál Ipoly-Kesziben növelkedett, tanult Korponán, Selmeczen, Pesten, Nagy-Szombaton, Pozsonyban, hol a gymnasiumi, bölcsészeti és jogfolyamat bevégezve, a szokásos törvénygyakorlat után, 1843 tavaszán, ügyvédi oklevelet nyert. Mily előmenetellel, s mily

gyorsan haladt át a kitünő észtehetség az iskolákon, megtetszik abból, hogy 12 éves korában már tul volt a gymnasium minden osztályán, s midőn ügyvédnek felelküdtött, még alig volt 18 éves. 1844-ben hirdetteté ki oklevélt Békésmegyében, melynek egy pár hónap mulva t. aljegyzőjévé nevezetett ki, mig 1849. január havában az orosházi járás szolgabirájának, ez év legnehezebb napjainak közeledtével pedig a megye alispánjává választatott meg a 24 évet még be sem töltött ifju.

A vihar lezajlása után az ország határaitól menekült. Majd visszatérvén, 1852 okt. 20-án nőül vevé bajcazi Beliczey Máriaát, s csöndes és boldog családi körébe vonulva élt 1854-ig. Ezentul még inkább távol tartotta magát minden érintkezéstől, csaknem zárkózott lön, „ott állott (mint magamondá az országgyűlésen) az ekeszarva mellett, s nyugodtan túrt, várt és remélt mindaddig, mig 1860. őszén újra megnyilni látszóttak a sorompók a hazafiai tevékenység előtt.”

1860. december 11-én tartott tisztválasztás alkalmával Terényit megint az alispáni székbe hívá a közbizalom egyhangu szava, és ő is ismoglá azt mindaddig, mig a megye orosházi választó kerülete által országgyűlési képviselővé választatván, a fővárosba kelle távoznia. Visszajötté után nemsokára feloszlott a megye, ő pedig, miként előre kijelentetté, „mélven és sötéten hallgatott” mindvégig. 1863. apr. 6-án, tüdőlob vetett véget a nagy reményekre jogosító életnek.

Ime, ezen száraz adatok je-lölik azon rövid életpályát, melyet Terényi Lajos megfutott.

De ezek csak az út melletti köoszlopok, melyek, ha megmutatják is, mely irányban vonult végig az út, de nem azt, hogy mily szép vidék terült el annak mentén az oszlopok mögött.

Azért, a mennyire a szük tér megengedi, egy-két sorban jellemeznünk kell a derek férfiu.

HETI NAPTÁR. Table with columns for dates and days of the week, listing religious and public holidays for February 1864.

Kiadó-tulajdonos Heckenast Gusztáv. — Nyomatja Landerer és Heckenast, egyetem-utca 4. szám alatt Pesten, 1864.

„Budapesti Szemle“ Heckenast Gusztáv költésén 1840-ben megjelent az 1-ső és 2-ik kötet n. 8-rétben, erős velinen, számos bibliographiai s egyéb mellékletekkel, némely angol reviewek módjára, füvez; előfizetésére a négykötetes évfolyamnak (összesen 80 iv) 10 ft. ezüst; szerkeszték b. Eötvös József, Lukács Mór, Szalay László, és Trefort Ágoston; tervezik szerint különös tekintettel lesznek a kor és társaság életkérdéseire, s hogy az ezek iránti szükséges figyelem meg ne osztassék, a szépliteratúrának kizárását szükségesnek vélték. (Figyelmező. 1840. I. 241.) Heckenast Gusztáv könyvtáros és kiadó Pesten 1840-ik évtől kezdve egy rendezett egyetemes „Bibliographiai Értesítő“-t, mint könyvkereskedői munkásságának organumát, Magyarországot és Erdélyt számára adott ki, melynek első számát január végével több ezer példányban ingyen osztá ki, és azontúl rendszeresen és havonként folytatott. 8-rétb. félves havi számokban szerkeszté lfj. Wigand Károly, nyomtatta Landerer Lajos; évi folyam ára 20 kr. pp. (Figyelmező. 1839. II. 260.)

A Duna jegén 1864. januárban.

A Duna jegén.

Mátyás királyi választásának négyszázhatodik évnapján, január 24-én roppant embertömeg tolongott a Duna jégtükörén, mintha e nap a visszaemlékezés napja lett volna a rég mult idők azon egyik legfényesebb szakára, midőn a Rákoson tanácskozó honatyák hosszas vitáihoz a Duna jegén álló 40.000 magyar harcos, eget rázó riadása adta a döntő szavazatot.

Az ország dolgaiat intéző nép helyét azonban ezuttal csak a mulatni vágyók csoportja foglalta el, s miért ne keresnének néha egy kis mulatságot e szomorú világban? Az 1864-ik év első hónapja oly rendkívüli és állandó hideggel köszöntött be, a minőre régóta nem emlékezünk, s mely megérdemli, hogy emlékét fentartsuk.

És e napon a befagyott Dunán elég tárgy volt, mi a szemlélőnek is mulatságot szerzett. A korcsolyázók serege, kipirult arczokkal villámgyorsasággal repült el mellettünk, s ha az ügyetlenebbek közül egy-egy néha fölborult, vidám kacajban tört ki a sokaság. A más baján sokszor szeret nevetni az ember.

A Budára vezető porondozott uton természetes kofák kintlák az ősz fagyos gyümölcsöket; emitt gesztenyesütők, virsliket versenyezni látszanak a fölött, melyeknek torka harsányabb. A pereces boszankodni látszik a kintornásra, mert a sipláda éles harsónája mellett szerény sípjának hangja néma lesz.

Az út mellett a jégen egymásután csuszva buktatja föl egymást az apró nemzedék; e fűrgő csoport sokaknak mulatságot szerez, de a csuszálókat egy nagy bajszu, izmos karu férfi nézi legnagyobb meglepődéssel, hogy miért, könnyű kitalálni, ha látjuk, hogy a talp kopására ügyel legjobban.

Lovagja karján a hölgy csak félve lép a sikos talajon; a gondos anya feltve gombolja összebb gyermekén a felöltőnyt, míg némely patiens nélküli orvos a meghűlésből eredt betegségek egész sorát látja szemé előtt elvonulni a épít magának a jég hátán is fellegvárakat.

Ez alatt beáll az est. Az utcákon gyalognak a lámpák. Hajdan is örömtűzeket gyújtottak; akkor, hogy fényugár üdvözölje a legnagyobb királyt: most, hogy békén haza sétálhasson az át-

gattak, és azok helyét, még a kövezett kocsiutat is, a három hónapos korszak buján termő fűvel, és cserép- s téglatorredékkal annyira ellepte, hogy augusztus elején a szó szoros értelmében keresni kellett a város bejárását. Az akkor romban hevert épületek közül már valamennyien szebb külsővel támadtak fel, és csak két kaszárnya, — egyik a pétervárdi kapuval szemben, a másik, sarkával a diszterre nézve, várja az Orpheust, kinek hangjára a kövek épületté alakuljanak; soká is fognak hihetőleg várni, mert a hadi budgetben is megismerkednek már azon tétellel: deficiente pecu — deficit omne nia.

A hamvaiból feltámadt épületek legnevezetesebbike kétségkívül a régi Hunyadi vár, melyet állítólag Hunyadi János épített 1443. évben. Az épület sarkai kétségkívül igen régiek, és igazolni látszanak azt, hogy oly jeles embernek köszönik létezésüket, mint Hunyadi János. Ezen Hunyadi vár az 1849 ki ostrom alatt legtöbbet szenvedett, és átalakítása sűrűs szükségé vált. Az átalakítás megtörtént vegyes byzanti-mór izlésben, és külsejére nézve valóban érdekes épület, mely ha-

fázott polgár. Buda tornyaiban megkondul a harang, épen mint ezelőtt négy századdal; akkor, hogy öröme talpra lármázzon minden lakót: most, hogy az éj és nyugalom szavát hirdesse a fővárosnak.

A temesvári izraelita templom.

Közösen elismert tény, hogy Pest után Pozsony és Temesvár a haza legrendezettebb, hogy úgy mondjam, legvárosiasab városai. Az utazóra, ki Pestről dél felé utazik, kivált Temesvár physiognomiája tesz kedvező benyomást. Maradjunk ezen benyomásnál, és ne vizsgáljuk, vajjon ha szorosabban behatnánk a viszonyokba, ha közelebb meglejtünk, mi van ezen physiognomia mögött, akkor is megtarthatnók-e ezen kedvező benyomást? vagy nem. Az utolsó forradalom elzajlása után, a belváros sok magán és középülete megrongálva találtatott, de még a bejárás is a várba, a három hónapi ostrom következtében, ugyszólván felismerhető volt, mert midőn a vár kapui 1849. ápril végén bezártak, a külvároshatár a belvárossal egybekötött szép fasorok levá-

talmasan megezfölja azon vélekedést, hogy a hadipénztár pénzén csak „kaszárnya-stilus“-ban szoktak építeni. A Vasárnapi Ujság valamelyik korábbi évfolyama a régi Hunyadi vár rajzát hozta már, valamint az átalakított épület rajzát is, ha jól emlékszem, Wertler Mátyás közleménye szerint. *)

Volt azonban Temesvárott egy terület, melynek az ostromlók ágyui nem értették, hanem beépítetlen lévén, igen rég időtől fogva várta azon szerencsét, hogy a város csinosulása érdekében figyelembe véssék. Ez valahára megtörtént 1863. év elején. A helybeli izraelita község eddig-él oly helyiségben végezte isteni tiszteletét, mely sem az e czélra illő külsővel nem bírt, sem a számban, vagyonban, tekintélyben gyarapodott község állapotának meg nem felelt. Ennélfogva az izraelita község a Janicsáry családól és a temesvári kegyesrendiek kollegiumától megvásárolván két házhelyet, elhatározta, hogy erre korszerű templomot építsen.

Az építkezés fölött hosszasan folyt a tanács-

*) Lásd V. U. 1860: 27. számát.

kozás, minthogy az építési bizottmány még 1862. évben megalakult, és a czél mindamellett 9 hónap alatt a hajótörés veszélyének volt kitéve. Ugylátszik, hogy egyeseknek erőlye, valamint az 1863. évben bekövetkezett inség siettettk a munkát, úgy hogy ez csakugyan foganatba vétetvén, Schumann Károly bécsi építész terve szerint, még 1863. évi őszszel fedél alá került.

Az ide mellékelt rajzból kivehető, hogy a temesvári izraelita templom, a pestinek mintájára, habár kevésbé nagyszerűen készül. A temesvári templom összes költségei, ide nem értve a szentség hely kiállítását, 70—80.000 ftra fognak rugni, és az mindenestre Temesvár egyik kiváló díszét fogja képezni. Az építés kivételét R. iher Ágoston és Ferdinánd temesvári építézők vállalták magukra, közreműködővén Glenc Fredy építész is, ki képvénk rajzát is készíté.

Remélhető, hogy az izraelita templom 1864.

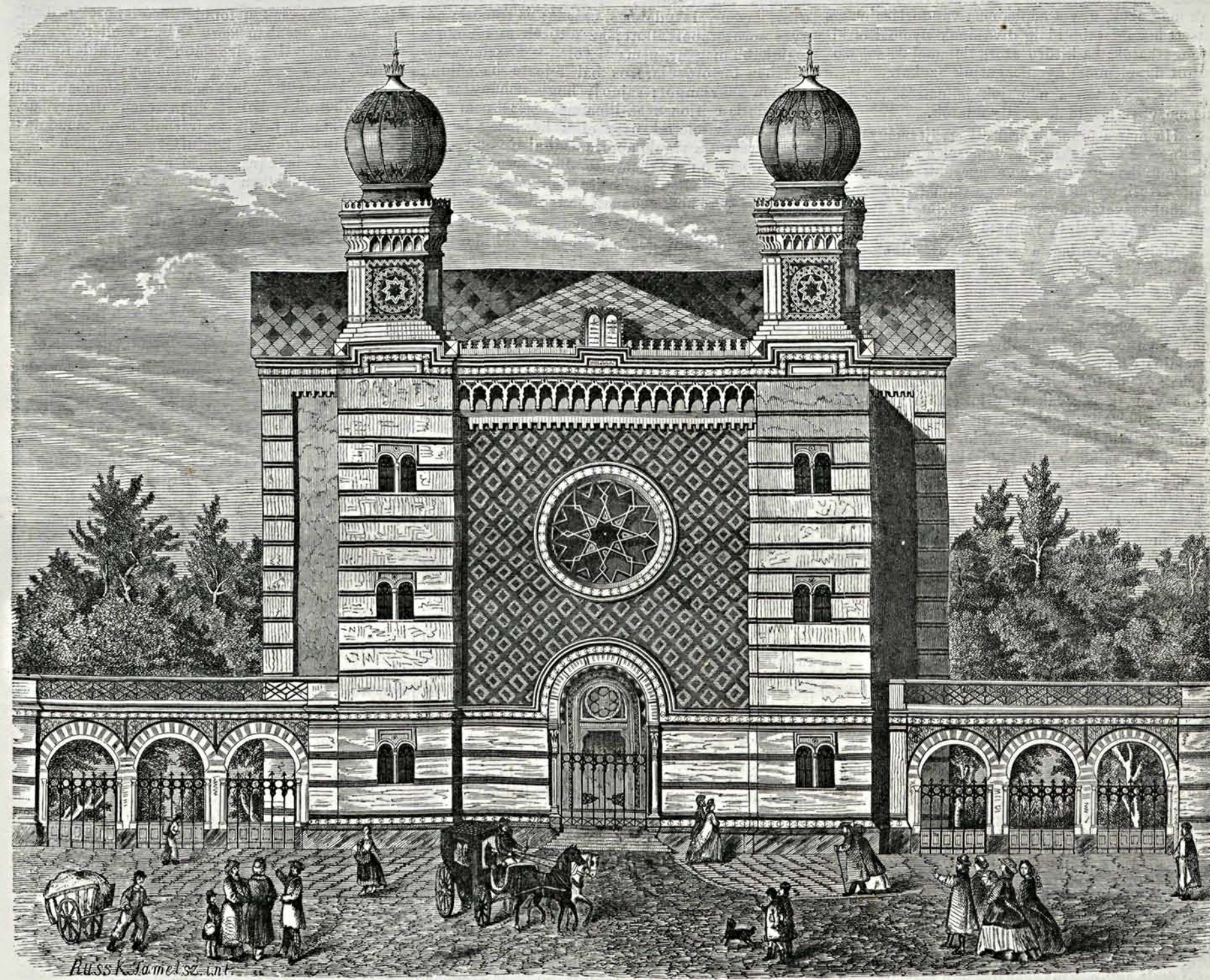
gyűjtemények. De egyébkint is a népnek jelvélye, — gondolkozási s érzelmi körénk áthatóbb felfogása végett jelentékeny adatokat szolgáltatnak ezek az észleltető tudományosság számára, — és nem csupán az elméleti tudást gyarapítják, hanem a néppel való gyakorlati bánásra vonatkozólag is sokban alkalmas tájékozók. Kiket a néppel egy vagy más oknál fogva közelebbi érintkezésben tart hivatali feladatuk, pl. lelkészek, orvosok, stb. tudják mi hasznát vehetik oly ismereteknek, melyek a nép bensőbb szellemi mozzanatait átálán s így nemcsak ép érzelmeit a józan gondolkodását, hanem egyszerűsind előítéleteit, babonás szokásait, balhiedelmeit, szóval: egészséges és káros lelki műveleit tárják elő.

Ennélfogva több tekintetben hasznos törekvésnek mondható, hogy Riehl-nek (l. Die Naturgeschichte des Volkes és különösen I. kötet; Land und Leute, érdekes művét) sokban igen figyelemre

elég tanulni valójok van az alapos népismertetésből? Ideje is volna, hogy népünknek valódiabb felfogása nyomán méréselnők ama széles véleményeket, melyek majd illetéken tul dicőstök, majd méltatlanul okolják a népet. De ez irányban valóban csak kevés méltatja a több figyelemreméltó elemet. Azonban mindez távolabbi eredménye a tudományos buvárlatnak.

Több oknál fogva tehát mindenestre komolyan tudományos hűséggel kell eljárni az ily kissé kényes természetű tárgy kezelésében, és tekintettel lenni az idő-s helyre is, hogy minél tisztábban megkülönböztetett és határozottabb vonásokban álljon elő a kép, melyet így felmutatni igyekszünk.

Ha a növény- és ásványtudós, régiségbuvár, stb. a tudomány jogos igénye szerint gondosan fölgyeji a helyet és időt, hogy mit hol, s mikor lelt? és az irodalomtörténet is kötelességeül ismeri a

Temesvári új izraelita templom.

évi septemberig tökéletesen felépül, a midőn is felszenteltetvén, vallásos rendeltetésén kívül egyszerűsind emléke lesz hivi egyetértésének és áldozatkészességének.

Egy kis megjegyzés az „Alföldi népbabonák“ című gyűjteményre.

A Vas. Ujság ez évi 3-ik száma 34. lapján mutatványt közöl Szántay Aladárnak az „Alföldi babonák“ tárgyú gyűjteményéből, mely mint a jegyzetben mondatik, „nemsokára a Kisfaludy társaság kiadásában fog megjelenni.“ — A tárgy érdekénél fogva szabad legyen őszinte ügyzere-ttel legalább e mutatványhoz képest addig is egy pár jóakaró megjegyzést tennünk.

Ki a „magyar Mythológiát“ csak némi figyelemmel lapozgatta: tudni fogja, mire valók az ily

múltó példája nyomán nálunk is mindinkább ébred a sürgelem a végett, hogy a magyar népek „természettörzseit“ mind élethűbb, mind élesebb vonásokban feltüntessük. Csak aztán a kellő alapos-sággal s minél lelkiismeretesebb hűséggel történ-jék az ily törekvés. Hisz elég példából láthatjuk, hogy a fonák s felületés vizsgálódások sokszor több kárára vannak a tudománynak, mint javára. Ugyanis, ha az igaz tudományosság a legparányibb dolgokban, pl. a természet tömérdek alakzatainak s erő-nyilvánulatainak legesekelebb jelenségei, legfejletlenebb tárgyai jellemzésében is a lehetőleg pontos meghatározásra törekszik: hogy ne igyekezzék ilyesre a népsime tárgyalásában úgy, mint melytől az elméleti tudósan kívül sokoldalú gyakorlati kezelés is irányt vehet? Mert hisz miért ne mondhatnók ki, hogy bizony sok egyében kívül még a törvényalkotóknak is

szellemi műtermékek keletkezési körülményeit is kitelhető gondal vizsgáláni, hogy mindabból alkalmas következtetést lehessen kivonni: bizony valamely nép egyéni jellemének kikerekítése végett is igen kívánatos, hogy az lehetőleg határozottan kimutatva legyen, mi hol s mikor, kezdeteleg vagy hanyatló korában, ép vagy káros állapotában jelentkezett-e kedélyvilágában? — Hisz ma a történelmi fejlődés s organikus idomulásnak kimutatását igényli az alapos tudományosság mindenben. A növénytan gyűjtés-szabályai leginkább kifejezik a mit mondani akarunk, t. i. különféle pházisok s folytonos alakulás megfigyelését. A belsőbb mozzanatokot illetőleg pedig, minők az érzelmeik nyilatkozásai, vagy a képzelen működése, még a népdal s népmese-gyűjtésben is figyelmet látunk fordítva, a szigorubbán meghatározó körülményekre, sőt még a nyelvek történelmi alakulásának hasznos ismerete is igényli, hogy a táj-szavak és szólások helyenkinti és koronkinti

*) Az öreg Boka a hangszereket szerszámnak hitta.

** (Gr. Széchenyi Béla) nyilatkozik, hogy nevének tévedésből kerülhetett az „uj biztosító-intézet” több lap által elősorolt alapító tagjainak sorába.

** (Gerő Jakab társulata), mint nekünk írják, e hó 7-én távoztak el Dézsről, hol két hónapi tartózkodása alatt, a kedvezőtlen téli idő dacára is, szép pártolással részesült. Az előadások közül két jótékony czélú előadás említenél föl leginkább, fele részben az egyik az ottani ref. leányiskola, a másik a szülőkódók javára.

— (Tolna városában is), melyről oly ritkán történik a lapokban említés, történt most valami, a mit elhallgatni kár volna, s a miről e napokban vettük a következő tudósítást: „Fáradhatlan buzgalmu tanárnak Ruzsinszky Nándor ur f. hó 8-án az alföldi szülőkódók segélyezésére színi-előadást és műversenyt rendezett. Az előadott darabok: „Egy kis kaland” Obernyikóttól és „Férj-elv és női csel” Kővértől, 201 forintot jövedelmeztek; melyekből 151 forint az alföldi szülőkódóknak a Pesti Napló utján, 50 ft. pedig a tolnamegyei szülőkódóknak az itteni segélybizottmányoknak kézbesítettek. De nem a meg nem vetendő jövedelem, sem pedig a tapintat-telejes rendező ügyessége az, mely e sorok írására birt; hanem azon körülmény, hogy a jól sikerült előadásban nagyobb részt nem magyar hangzása nevének, sőt olyanok is szerepeltek, kik honunk edies nyelvét nem az anyai tejjel szopták, mégis mily tiszta kiejtés! mily szorgalom! pedig ugyan-csak sok kisérleten kellett keresztül esniük! de ők hűvek maradtak föltétlenül, és megmutatták, hogy nem a név teszi magyarrá az embert, hanem a szív. Miután az előadás jelesül sikerült, méltányos mind azok nevére ide iktatni, kik a színi előadásban szerepeltek: Aszmann Anna, Bubonyik Teréz, Maixner Mari, Jáger Nina kisasszonyok, és Guttmann Lajos, Csepinszky Andor, Bene Gyula, Trixler Antal urak; a szavalatban: Geisz Ilka és Klótidia kisasszonyok; a műversenyben: Hoffer testvérek a fuvolán, Koster Boldi és Havlics Hermin a zongorán. Befejezésül arra kérjük a rendező tanár urat, miután az inség nem egyhamar fog elmúlni, sziveskedjék minél előbb hasonló czélra új színi előadással lépni meg bennünket.

** (Vita a táncz fölött.) B.-Cabán néhányan közelebből hangversenyt adván a szülőkódók javára, élénk vita támadt, hogy az táncz kövesse-e? A kaszinó választmánya, — mint a „H.”-nak írják, — megalózzal bőséges tapintattal határozottan kimondá, hogy a hangverseny után tánczok helye nem lehet. Zenét hallgatni művelészet, de a tánczolni kedv nélkül nem lehet; jó kedvvel tánczolni pedig, midőn közel hozzánk ezereken homlokán az éhenhalás aggodalma borong, — riadva pengetni a sarkantyút, midőn körülötünk a kétségbeesés tördeli kezeit: ez — legalább nem volna folytatása ama részvevő könyörületnek, mely a hangversenyt előidézte. Megrakodni pedig tündöklő öltözékkel, midőn amott az utolsó fehérműtől válnak meg, hogy az éhes magzat kenyert kapjon — disharmonia! — Így a táncz elmaradt, de a hangverseny azért a jótékony czélra 150 főt jövedelmezett.

** (Szép intézkedés.) Hajdu-Böszörmény város, közelebből tartott városi közgyűlésében 173,000 ftyi szép összeget határozott a következő közszolgákra fordítani: 60,000 ft. inségi költségen gyanánt lesz kiosztandó, 20-300 ftyos összegekben, fekvő vagyonokra, kétszeres értékű biztosítás mellett; — 50,000 ftyt iskola-építésre fordít, s a népeség arányához képest ez összeg 1/10 részében a ref., 1/10 részében a g. kath. egyház részül; — 50,000 ft. takarékpénztár állítására lesz fordítandó, melynek már alapszabályait is elkészíték, s megerősítés végett mielőbb föl fogják terjeszteni; — 13,000 ft. pedig megcsorbit-

hatlan örök tőke gyanánt lesz elhelyezendő, s kamatait a már említett arányban kizárólag az iskolatanítók javalmazására fordítják.

** (Magyar-egylet külföldön.) Zürichben lakó hazánkiai még két évvel ezelőtt magyar-egyletet alakítottak, mely azóta folyvást szép virágzásnak örvend. Az egylet czélya: hetenkinti összejövetelek által alkalmat nyújtani a tagoknak a magyar nyelv gyakorlására; továbbá a Zürichben tartózkodó, vagy ott átutazó magyarokat, ha szorultságba jutottak, telhetőleg gyámolítani; végre a tagoknak becsületes magukveleto által az idegenek előtt becsületet, s a magyar nép iránt rokonszenvet szerezni!

** (Halálhíradás.) A mint Mező-Sasról, Bihar-megyéből írják, Kőrösi Ferenc ottani közbirtokosnak minden női éreyyekkel ékeskedő leánya Róza, e hó 1-jén meghalt. Alig volt 17 éves, midőn ez ifju szép virágot letérte a halál. Benne az egyház buzgó hívét, pártolóját s a szegények valódi védangyalukat veszítették el.

— (Adakozások.) A Vasárnapi Ujság szerkesztőséghez mult héten beküldetett:

Az alföldi szülőkódók számára: Bécsből az ottani magyar iparos ifjuság egy általa rendezett népes tánczvigalom tiszta jövedelmét 112 ft. 70 kr. — Puztaberényről Vass Gyula gépész 5 ft. — Zirczről (a kenyérszót pesti albizottsághoz) többen Szalay Alfréd által 52 ft. (Az egyes adakozók: Bula Teofil 10 ft., Horváth Agoston 10 ft., Pákozdi Román 1 ft., Faddy Kristóf 10 ft., Szalay Alfréd 10 ft., Szmodiss János 6 ft., Madarász Mihály 5 ft., összesen 52 ft.) — Vámos-Mikoláról egy tánczvigalom tiszta jövedelme Galgóczy Endre által 16 ft.

Hugó Károly költő számára: Nagyváradról dr. Grosz Lajos 1 db. cs. arany.

A 117 éves Farkas László számára: Szabolcsmege Gyáva községből Besseney László 3 forintot.

Nemzeti színház.

Péntek, febr. 12. „Brutus és Lucretia.” Dráma 4 felv. Irta Hugo Károly. E jeles dráma művészi előadással valóságos élvezet volt a közönségnek. Jókainé és Egressy művészi játéka a hatást sokszor egész az elragadtatásig fokozta. Említést érdemel a kegyelet azon szép eljárása, mely ez estén a nyomorral küzdő szerző iránt nyilvánult; ugyanis az est tiszta jövedelmének felét 102 ft. 32 krt a nemz. színház igazgatósága Hugo Károlynak küldötte el.

Szombat, febr. 13. „Alvajáró.” Opera 3 felv. Zenéjét szerette Bellini. Murska I. mint Anina.

Vasárnap, febr. 14. „A vén bakancsos és fia a huszár.” Népszínmű 3 szakaszban. Irta Szigeti József.

Hétfő, febr. 15. „Londoni arszlánok.” Vigj. 5 felv. Angolból ford. Csepregi.

Kedd, febr. 16. „Fra-Diavolo, vagy a terracínai fogadó.” Opera 3 felv. Zenéjét szerette Auber.

Szerda, febr. 17. „A nőuralom.” Vigj. 3 felv. Irta Szigeti.

Csütörtök, febr. 18. „Rigoletto.” Opera 4 felv. Irta Piave F. M. Zenéjét szerette Verdi.

Budai népszínház.

Febr. 12—18. „Az ördög pilulái.” Nagy bohóság 15 képpel 3 szakaszban.

Szerkesztői mondanivaló.

7060. Tolna. S. K. a tolnai társaskörök nemes vetélkedése teljes elismerésünket hívja fel. A példányokat a kívánt számban megküldöttük.

7061. Szirak. Igen sajnáljuk, hogy kedvező válaszzal nem szolgálhatunk. Az egyik cikket nem tartjuk kor- és alkalmoszerűnek; a másiknak tárgya már több ízben részletesen volt ismertetve lapunkban, s nem akarnánk ismétlésbe esni. A régebbi okajás iránt, a mostani megváltozott viszonyoknál fogva, mindenképp nem rendelkezhetünk. Az kizárólag a kiadó hatáskörébe tartozik.

7062. R-Palota. B. J. Teljesen méltányoljuk a jószándékot. Azonban anyai mindenféle „orvoszer” írásra s ajánlásra küldeték be hozzánk, hogy a nagy Aesculápnak is bajos volna, köztük eligazodni. Majd minden emberi és állati betegség ellen akadnak affle kedvez. dilettansz szerek, melyeket egyszer-mászor sikerrel használtak, s melyek mellett meleg kebellet buzog az illető feltaláló, vagy alkalmazó. Mi megvalljuk, hogy nem nagy bizalommal vagyunk ama legtöbb esetben igen czifra és összevisszakevert szerek iránt, s rendszeren inkább másokra bizzuk a kikürtölés dicsőségét.

7063. N.-Enyed. G. L. A rajz már elkészült, s valamelyik közelebbi számban, a magyarázattal együtt közölhetni reméljük.

7064. M.-Óvár. P. E. Az előfizetés magánután (nem levélben) február 5-én érkezett hozzánk. Ekkor már a P. U. januári számaival nem szolgálhattunk. Innen történt, hogy az előfizetés február-júliusa iránt be. Utólagosan most a V. U. januári számait is megküldi a kiadóhivatal.

7065. Debreczen. Δ Hogy a „rak kímászott” csak a rubrumban maradt meg, nem a mi intézkedésünk volt. Vannak még lehetlenségek.

7066. Szécsény. M. A. Nem értjük a hegedűszóban a szép mesét. Világosabb előadást kérünk.

7067. Tisza-Tarján. E. A. Meg volt már említve lapunkban.

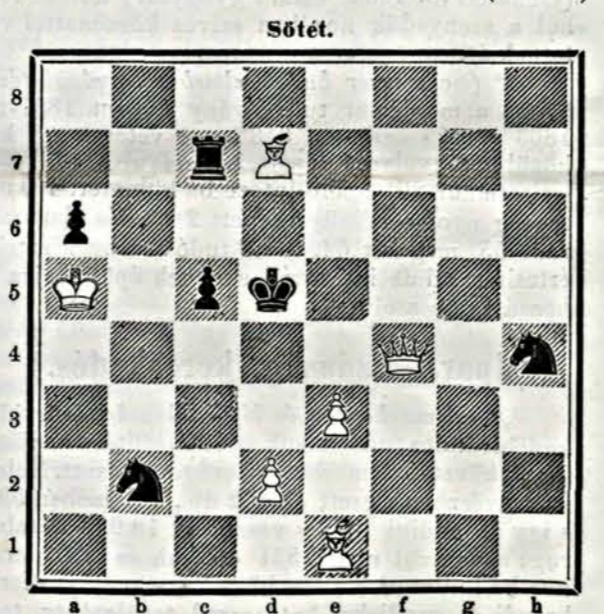
7068. Göllnitz. Sz. J. Az ajánlott rajzokat és cikkeket örömmel várjuk A rajzokra nézve lehető correceptet kérünk.

7069. Az éneklő lélek. A népmonda tárgya eléggé érdekes volna, de az előadás igen mesterkéltsé és csikornyás. Az elbeszélő öreg parasztaban minden egyszerűség és naivság hiányzik; oly czifrán rakja a szavakat, mint valami vad poéta.

7070. A vízzől, különösen a légi vízzől. Az előadói modor kissé száraz, s nem annyira hirlapi czikkbe, mint inkább tankönyvből való. Különb. is többször szözlöttünk már a felvett tárgyról.

SAKKJÁTÉK.

217. sz. f. — Vész J. A. tanártól (Budán).

Világos indul, s 3-ik lépésre matot mond.

A 212-dik számú feladvány megfejtése.

(Bankos Károlytól K.-Sz.-Miklóson.)
Világos. Sötét.
1. F f 6 — d 8 . . . . . K d 6 — e 5 ;
2. F d 8 — e 7 . . . . . tetsz. szerint.
3. F e 7 — f mat.

Helyesen fejtették meg: Veszprémben: Fülöp József. — Bucsanynban: Tomka Kálmán. — Kivágó-Orsón: Gold Samu. — Mooros: Radványi Vilmos. — Debreczenben: Zagya Imre. — Sperber F. — Budán: Medgyesi Ödön. Nagyváradon: Pál Rezső. — Szécsenben: Roth Kálmán. — Pesten: Cselkó György. — Bajmokon: Weisz Fülöp.

TARTALOM.

Terényi Lajos. Szathmáry Károly. — Fölépitem ujra. Linczy Károly. A hittagadó (folyt.). Jókai Mór. — A magyar hirlapirodalom (folyt.). Szinnyy J. — A Dana Jegén (képpel). — A temesvári új izraelita templom (képpel). Pesty Frigyes. — Egy kis megjegyzés az „Alföldi népbabonák” czimú gyűjteményre. Karcsonyék. — Debreczeni levél. — Egyfelég. — Tárház. — Ipar, gazdaság, kereskedelem. — Köszöntések, egyletek. — Balesetek, elemi csapások. — Mi újság? — Nemzeti színház. — Budai népszínház. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár.

Felelős szerkesztő Pákh Albert. (Lak. magyar-utca 1. sz.)

Pest, februárius 28-án 1864.

Előfizetési feltételek 1864-dik évre:

A Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságok együtt: Egész évre 10 ft. Fél évre 5 ft. Csúpan Vasárnapi Ujság: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft. Csúpan Politikai Ujdonságok: Egész évre 6 ft. Fél évre 3 ft.

Hirdetési díjak, a Vasárnapi Ujság és Politikai Ujdonságokat illetőleg, 1863. november 1-től kezdve: Egy, négyezred hasábjátó petti sor ára, vagy annak helye, egyszeri ígatásánál 10 krba; háromszor- vagy többször ígatásánál csak 7 krba számítatik. — Külföldre nézve kiadó-hivatalunk számára hirdeteményeket előad, Hamburg és Altonában: Hensenstein és Vogler. — M. Frankfurtban: Otto Müllien és Jaeger könyvkereskedése; Bécsben: Oppellik Alajos. — és Pesten: a kereskedelmi-gazdasági ügynökkés is, József-ut. 14. sz. a. Bélyeg-díj, külön minden ígatás után 30 ujkr.

Báró Bánffy László.

(1795—1840.)

Bánffy László azon hazafiak sorába tartozik, a kik nem egy tekintetben nevezetessekké tudták magukat tenni a testvér Erdély 1840 előtti társadalmi és politikai fejlődésének történetében. A Wesselényi Miklósk, Kendeffi Ádámok és Bethlen Jánosok disz-sorában ő is egyike volt azoknak, a kik emberi és állampolgári miveltésük által nem kevésbé befolytatták rá, hogy a Királyhágon tuli magyar nemesség az őök karddal szerzett dicsőségét a polgárosodás és miveltés újabb terén is nescak megtartani, hanem egyuttal a közjó és utódok érdekében tovább fejleszteni képes legyen. Hogy Bánffy László jellemének ereje, tisztasága és tanulmányainak sokoldalúsága által mily maradandó nyomokat volt képes hagyni Erdély közelében, arra nézve egyebek fölött gazdag bizonyítást nyújt csak azon körülmény is, hogy kora kimulása oly nagy nevű társak mellett is érezhető és fájó hézagot hagyott hátra maga után.

Báró Bánffy László 1795-ben született, régi főnemes erdélyi családból. Kolozsvárt tanult. Mint ifju már a közpályára szánta életét, s szokása volt, barátai köreiben szónoki gyakorlatokat tartani és politikai tárgyak felett vitatkozni; így készülték akkor előre a megyei és országos gyűlésekre. Iskoláit végezvén, beutazta Olaszországot Wesselényi Miklóssal. Hazaérkezése után az erdélyi főkormányzóséknél tisztelbéli fogalmazó s később titkár lett. Egyszerre lépett a politikai pályára b. Kemény Ferenc kebelbarátjával, egy uton jártak, egy politikai nézetet képviseltek s ugyanazon párthoz tartoztak mindvégig.

1827-ben Krasznamegye főispáni helytartóává neveztek ki. Ez időben kezdtek a kormánypart és ellenzék közti harcok élénkebbé válni. Magyarország ébredése, kivált az 1825-diki pozsonyi országgyűlés után, az erdélyi közvélemény szemlátomást éberebbé s a sérelmek irányában szigorubbá lón. A megyegyűléseket mindig

többen kezdték látogatni, s bátrabban és zajosabban követelni a csaknem 25 év óta elmulasztott országgyűlés összehívását. Bánffy, noha megyéjének elnöke volt, határozottan e kívánatok mellett nyilatkozott, s nemcsak a krasznamegyei közgyűléseken mozdította elő pártjának érdekeit, hanem azon lelkes hazafiak közé tartozott, kiket „vándor patrióták” elnevezéssel tisztelt meg a közvélemény, mert megéről megéyre jártak, s a gyűléseken a kordéredéseket fejtegetve, a közállapotok törvénytelen és nyo-

kihirdették. Bánffy László, mint hivatalánál fogva regalista jelent meg, a mérséklet szabadelvűek sorában foglalva helyet, rövid, erélyes és folyékony előadásával magára vonta a közfigyelmet, s ha szintén a pártvezérek közé nem tartozott is, kevésnek volt egész Erdélyben nagyobb népszerűsége, mint neki. — Az 1834-ki gyűlés heves küzdelmek közt folyt le; eredményül nem mutatód fel új törvényeket, de megvolt azon üdvös hatása, hogy tetemesen gyarapította az alkotmányos szellemet.

Az országgyűlés feloszlata után kivételes állapot következett be. Mindazon nagyobb hivatalnokok, kik az új rendszert elveikkel összeűtköznek tartották, lemondtak állomásaikról, és a magánéletbe vonultak vissza. Ezek közé tartozott Bánffy és Kemény Ferenc is.

1837-ben a szebeni országgyűlésben, midőn az ellenzék a kormányzó választásánál fényes diadalt vívott ki, Bánffy mint Krasznamegye követe vett részt; de oly utasítással, hogy a Részek visszacsatlásán kívül más ügyhöz ne szóljon. A Részek kérdése, mely egy század óta több ízben került tárgyalás alá a két testvérhon országgyűlésein, 1837-ben újra heves vitákat idézett elő. A pozsonyi országgyűlés elhatározta az Erdélyhez szakadt Részek (Közép-Szolnok, Kraszna, Zarándmege és Kóvárvidék) visszacsatlását; az erdélyi országgyűlés nem ismerte el Magyarországgal ebbeli jogát, s tiltakozott a végrehajtás ellen. A nagy tüzzel folytatott vita sokat szelidült ugyan azon nyilatkozat által, hogy Erdély, noha a négy megyét át nem adja, kész egészben a testvérhonnal: egyesülni de az ellenkező határozatokból a legsajátságosabb bonyodalmak fejlődtek ki.

A magyarországi kormány a hozott törvényt teljesedésbe akarta venni; az erdélyi kormány ellentállott, Bécsből pedig ugyan időben mind a két félnek igazat adtak. Maguk e megék is majd a Magyarország.

BÁRÓ BÁNFFY LÁSZLÓ.

HETI NAPTÁR.

Hó-és hetinap	Katholikus és Protestáns naptár		Görög-orosz naptár	Izraeliták naptára	Nap-hossza			Hold-hossza		
	hossza	kél nyug.			hossza	kél nyug.	hossza	kél nyug.		
Februárius										
21 Vasár	C 2 Eleonora	C 2 Reminis	9 E Triod. kezd.	Adar R.	fok vl.	ó. p.	ó. p.	fok vl.	ó. p.	ó. p.
22 Hétfő	Péter székfogl.	N. Péter	10 Siropus	14	332	8 7 0 5 30	138 21	4 42	5 54	
23 Kedd	Romána	Reinhard	11 Nicéphor	15	333	9 6 58 5 32	150 15	5 42	6 19	
24 Szerda	Szókónap	Szókónap	12 Melet	16	334	9 6 56 5 34	162 13	6 45	6 42	
25 Csüt.	Mátyás apost.	Mátyás	13 Martinián	17 Ksbríel	335	9 6 53 5 36	174 16	7 48	7 5	
26 Péntek	Óst(Nestor)pk.	Victoria	14 Auxentius	18	336	9 6 52 5 37	186 24	8 51	7 27	
27 Szomb.	Leander pisp.	Leander	15 Onesimus	19 Koppelm.	337	10 6 50 5 38	198 40	9 56	7 52	
				20 Sabbath	338	10 6 49 5 39	211 6	11 1	8 19	